

Handläggare
Elisabeth Tornberg
08-508 264 07**Till**
Kommunstyrelsen

Ekosystemtjänster i en expansiv region – strategi för miljömålet ”Ett rikt växt- och djurliv” i Stockholms län- Remiss från kommunstyrelsen

Sammanfattning

Exploateringsnämnden har fått Länsstyrelsens dokument ”Ekosystemtjänster i en expansiv region – Strategi för miljömålet Ett rikt växt- och djurliv i Stockholms län” för yttrande. Remisstiden sträcker sig till 6 februari 2015.

Syftet med strategin är att visa på målkonflikter och föreslå möjliga lösningar för länets expansion, och att samtidigt värna och utveckla biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Strategins tidsram är sex år då miljömålet ”Ett rikt växt – och djurliv” enligt riksdagen ska nås till år 2020. Exploateringskontoret anser att remissförslaget är välskrivet, tydligt och konkret och innehåller många bra åtgärdsförslag, goda exempel, beskrivning av ansvarsroller och positiva trender. Åtgärderna är presenterade på ett överskådligt sätt. Åtgärderna pekar på en rad viktiga utmaningar, men vissa av åtgärdsförslagen är ännu ej förankrade i exempelvis planeringsprocessen, det råder härigenom en osäkerhet om målen kommer att uppnås.

Bakgrund/Remissen

Exploateringsnämnden har fått Länsstyrelsens dokument ”Ekosystemtjänster i en expansiv region – Strategi för miljömålet Ett rikt växt- och djurliv i Stockholms län” för yttrande från kommunstyrelsen. Remisstiden sträcker sig till 6 februari.

Strategin har tagits fram inom ramen för den Regionala miljömåls-dialogen. Ett Regionalt miljömålsråd med deltagare från kommuner, KSL, Landstinget, Trafikverket och Länsstyrelsen har varit styrgrupp för arbetet. Strategin har kvalitetssäkrats av en arbetsgrupp, och vid flera dialogmöten. Det

Exploateringskontoret
Avdelningen för Miljö och teknikFleminggatan 4
Box 8189
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 264 07
Växel 08-508 276 00
Fax 08-508 261 59
elisabeth.tornberg@stockholm.se
exploateringskontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se/exploateringskontoret

Regionala miljömålsrådet har prioriterat sex miljömål utifrån de förutsättningar som finns i Stockholms län:

- Ett rikt växt och djurliv (denna strategi)
- Giftfri miljö (strategi som nyligen remitterats)
- Ingen övergödning (nyligen remitterad)
- Begränsad klimatpåverkan (Klimat- och energistrategi fastställd mars 2013)
- Frisk luft (Åtgärdsprogram för kvävedioxid och partiklar fastställd december 2012)
- God bebyggd miljö

Syftet med föreliggande strategi är att belysa målkonflikter och visa på möjliga lösningar vad gäller länets expansion, och att samtidigt värna och utveckla biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Huvudsakliga målgrupper är kommuner och regionala myndigheter. Strategins tidsram är sex år då miljömålet ”Ett rikt växt- och djurliv” enligt riksdagen ska nås till år 2020.

Strategin ska fungera som ett stöd för prioriteringar och för vilka konkreta åtgärder som respektive aktör fattar beslut om. En viktig del i genomförandet av strategin är också att sprida kunskap och utbyta erfarenheter.

Riksdagen har fastställt miljömålets övergripande formuleringar. Regeringen har fastställt åtta preciseringar som förtydligar vad målet innebär. Av de åtta preciseringarna har det Regionala miljömålsrådet valt ut fyra eftersom de bara rör områden som är särskilt relevanta för länet. Dessa är:

- **Ekosystemtjänster och resiliens**
Ekosystemen har förmåga att klara av störningar samt anpassa sig till förändringar, som ett ändrat klimat, så att de kan fortsätta leverera ekosystemtjänster och bidra till att motverka klimatförändringen och dess effekter.
- **Grön infrastruktur**
Det finns en fungerande grön infrastruktur, som upprätthålls genom en kombination av skydd, återställande och hållbart nyttjande inom sektorer, så att fragmentering av populationer och livsmiljöer inte sker och den biologiska mångfalden i landskapet bevaras.

- **Biologiskt kulturarv**
Det biologiska kulturarvet är förvaltats så att viktiga natur- och kulturvärden är bevarade och förutsättningar finns för ett fortsatt bevarande och utveckling av värdena.
- **Tätortsnära natur**
Tätortsnära natur som är värdefull för friluftslivet, kulturmiljön och den biologiska mångfalden värnas och bibehålls samt är tillgänglig för människan.

Ärendets beredning

Remissen har besvarats av exploateringskontoret. Då remissen kom till kontoret 2014-12-12 har detta ärende svarats som en kontorsremiss. Miljöroteln önskar svar på remissen senast 2015-02-06. Remissen har även sänts till Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stadsbyggnadsnämnden samt SLK.

Analys och konsekvenser/Exploateringskontorets synpunkter

Exploateringskontoret anser att remissförslaget är välskrivet, tydligt och konkret och innehåller många bra åtgärdsförslag, goda exempel, beskrivning av ansvarsroller och positiva trender. För att uppnå önskad effekt med strategin finns dock förbättringsmöjligheter.

Övergripande förbättringsmöjligheter

Återkommande i texten sägs syftet med strategin vara att belysa målkonflikter och att visa på möjliga lösningar. Här skulle texten vinna på att om man istället uttryckte att syftet med strategin vara att belysa möjliga lösningar på målkonflikter. Genom att vända på ordföljden blir texten mer positivt laddad.

Åtgärderna för respektive åtgärdsområde är presenterade på ett överskådligt sätt och pekar på en rad viktiga utmaningar, men vissa av åtgärdsförslagen är ännu ej förankrade i exempelvis planeringsprocessen, såsom de gröna kilarnas utpekade gröna samband och spridningsvägar. Dessa behöver värnas och utvecklas vid lokalisering av bostadsbebyggelse och infrastruktur. Metoden för detta är ännu ej färdigutvecklad. Härigenom råder en osäkerhet om huruvida målen kommer att

uppnås. Vidare har regionala miljömålsrådet pekat ut fyra preciseringar av målet som särskilt angelägna för länet. I strategin nämns inte de övriga, som därför helt saknar åtgärdsförslag.

Slutligen måste en välgenomtänkt strategi för uppföljningen av strategin delges. Om inte tydliga krav på uppföljning finns kopplat till strategin kommer startegin troligtvis tappa mycket av sin kraft. Vidare kommer det vara svårt att se vilken inverkan strategier som denne i praktiken har för vårt gemensamma arbete.

Gällande åtgärdsområde Grön infrastruktur

I begreppet grön infrastruktur borde även annan infrastruktur än parker, natur- och vattenområden inkluderas, såsom gröna tak, väggar och gårdar. Inte minst i de tätbebyggda delarna av regionen kan ofta sådana ytor ha en viktig roll för växt- och djurlivet.

I stadsutvecklingsprojekten är det många olika mål som ska uppfyllas, som miljömål, sociala mål, natur- och kulturmiljöhänsyn. Ett sätt att underlätta intresseavvägningen är att ha adekvata planeringsunderlag. Därför är det viktigt att ta fram en länstäckande biotop/vegetationskarta av samma typ som finns i Stockholms stad, då det är en förutsättning för att kunna analysera och följa upp funktionerna i den biologiska mångfaldens värdekärnor och spridningsvägar.

Gällande åtgärdsområde Ekosystemtjänster

Ekosystemtjänster är relevant för Stockholms stad i stadsutvecklingsprojekt. I Stockholms stads budget för 2015 har stadsbyggnadsnämnden tillsammans med exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden, fått i uppdrag att ta fram en strategi för ekosystemtjänster och grönytekomensation. I Norra Djurgårdstaden har Stockholmsstad utvecklat och arbetat med grönytefaktor. Det görs för att gynna satsningar på ekosystemtjänster i samband med exploateringar. Det pågår ett arbete med att utveckla grönytefaktorn så den kan användas i alla exploateringsprojekt i Stockholms stad. Det har även förts en diskussion i Norra Djurgårdstaden att utveckla och använda grönytefaktorn för allmän platsmark.

Exploateringskontorets förslag/Remissmaterialet

Det är betydelsefullt att jobba vidare med de riktade åtgärdsprogrammen för de åtgärder som kan identifieras i

strategin. Angeläget är att ansvariga aktörer och en tidplan kopplas till åtgärdsprogrammen föra att kunna användas i stadsutvecklingsprocessen.

Slut

Krister Schultz
Förvaltningschef

Marita Anheim
Avdelningschef